

ERDELYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagyváradon 4. Telefon: 380

Ára 1 lej
IV évfolyam 96 sz.
1935. APRILIS 6.
Szombat

Mussolini az olasz-magyar-osztrák egyezmény kiterjesztését javasolja a stresai értekezleten

Eden lord és Benes külügyminiszter megkezdték tanácskozásukat. Az angol sajtó szerint a főpecsétör mégis sikereket ért el Varsóban

Róma, április 4.

Az olasz lapok szerint Mussolini a stresai értekezleten sokkal hatásosabb és eredményrevezetőbb javaslatot fog előterjesztani. Ez a javaslat nagyjelentőségű, mert

a római olasz-magyar-osztrák szerződés irányelvében gyökeredzik.

Mussolini javasolni fogja ennek a szerződésnek a többi államokra való kiterjesztését is.

Varsó, április 4.

Eden lord pecsétör befejezte varsói tárgyalásait. A tárgyalásokról hivatalos jelentést adtak ki. A hivatalos jelentés megállapítja meg, hogy az angol főpecsétör és Beck lengyel külügyminiszter között a beszélgetés modor mindvégig szívélyes volt és megfelelt azoknak a várakozásoknak, a melyeket kitűztek maguk elé. Eden ismertette Beck külügyminiszter előtt az angol-francia londoni egyezséget. Ezzel szemben Beck lengyel külügyminiszter kifejtette a lengyel kormány álláspontját ezekről a tárgyalásokról, a nemzetközi helyzetről és a keleti paktum tervéről.

Eden lord azután azt a kívánságot fejezte ki, hogy Varsóban tartózkodása ideje alatt érintkezést akar keresni a francia-szovjet és cseh követekkel.

London, április 4.

Varsóban, sem a lengyel, sem az angol körök nem hajlandók Eden látogatásának eredményéről nyilatkozni. Annyi azonban tény, hogy Eden sikereket ért el és még a Keleti Egyezmény kérdésében is engedelmességre bírta rá a lengyel kormányt.

Londoni jelentés szerint, pénteken minisztertanácsot tart az angol kormány. Eden lord beszámol körutjáról. Az angol delegáció jövő héten indul el Stresába s a delegációt minden bizonnyal Simon és Eden vezeti. Laval április 10-én utazik Stresába.

Politikai körökben nem várnak különösebb eredményt a stresai konferenciától s azt, mint az angol államférfiak körútjának természetes befejezését veszik.

Annál nagyobb érdeklődéssel várják az április 15-i népszövetségi ülést.

London, április 4.

A világsajtó még mindig behatárolt fog-

alkozik Eden lord angol főpecsétör varsói tárgyalásaival.

A Daily Telegraph szerint Eden azon fáradozott, hogy a keleti paktum megkötése előtt az európai államok közötti bizalmát építse ki.

Moszkva, április 4.

Most pattant ki hogy Eden moszkvai tartózkodása alatt Litvinov és Eden között megegyezés jött létre, hogy a közeljövőben egy angol-orosz gazdasági konferenciát hívnak egybe. A konferencia dátuma május vége, a hely pedig Lonaon.

Prága, április 4.

Eden lord csütörtök reggel háromnegyed 8-kor, Varsóból jött, Prágába érkezett. A pályaudvaron Benes cseh külügyminiszter, a prágai angol követ s a diplomá-

ciai testület várta a főpecsétört. A hivatalos fogadtatás nyolc órakor volt a külügyminiszteriumban, ezután megkezdődtek a tanácskozások. Déjben Eden tiszteletére bankett volt.

Páris, április 4.

A francia sajtó megállapítja, hogy Eden üres kézzel tért vissza Varsóból, mert a lengyel kormány a kölcsönös segélynyújtás ejvén nyugvó szerződés helyett Németország mintájára két oldali szerződésben látja biztosítottak a béke jövőjét.

Nem titkolják a francia lapok, hogy Titulescu azon fáradozásai is, hogy valamiképp közös alap jöjjön létre normális tárgyalások megkezdésére, megtörnek a lengyel kormány ejutasító merevségén.

Titulescut ünneplik Párisban

Páris, április 4.

Titulescu külügyminiszterért nagy ünnepségekben részesítik Párisban. Hétfőn a Temps igazgatójának volt a vendége kedden Potemkin szovjet nagykövet adott diszebedet, szerdán déjben Herriot volt miniszterelnök adott Titulescu tiszteletére. Délután fogadta Osszuski cseh és Polytis görög követet, majd Gamelin tábornok, a francia nagyve-

zerkar főnökének látogatását fogadta.

Ma, csütörtökön déjben, Titulescu Laval francia külügyminiszter vendége, aki diszebedet ad a román diplomata tiszteletére.

London, április 4.

A Morning Post írja, hogy az angol kormány, amennyiben a stresai értekezlet eredménytelen maradna, úgy újabb repülőgépek gyártására ad rendeletet.

A magyarországi választások

Kecskeméten a kisgazdapárt, a pestkörnyéki kerületekben a nemzeti egység pártja vezet

Budapest, április 4.

Tegnap délelőtt 11 órakor a budapest környéki választókerületekből, százegy urnából számolták össze a szavazatokat, amelyeknek a helyzete a következő. Nemzeti egységpárt 29.502 szavazatot, a szociáldemokrata párt 27.570 szavazatot, demokráta ellenzék 15.059 szavazatot, a kereszténypárt 11.404 szavazatot, a nemzeti szocialista

párt 4.328 szavazatot kapott. Megsemmisítettek 1771 szavazatot.

A többi urnából a szavazatok összehámlása még folyik.

A Kecskeméti kerületben a szavazókörzetekben leadott szavazatok eddigi számából kitűnik, hogy a független kisgazdapárt 961 szavazattal a nemzeti egységpártjának 861 szavazatával szemben fölényben van.

A husvéti 300 nyereményes tombola 8. száma

Anglia közbelép a keletafrikai háborus veszély leküzdésére

Az olasz-abesszin háboru Európát is lángbaboríthatja

London, április 4.

Az olasz-abesszin viszályba most már az angol kormány is beleszólt. Ha a Népszövetség nem talál módot a konfliktus sima ejntezésére, Anglia nagyhatalmi konferenciát fog összehívni, hogy megakadályozza a fegyveres összeütközést. Simon angol külügyminiszter nyilatkozott ebben a kérdésben és annak az aggodalmának adott

kifejezést, hogy Németország keletafrikai politikája, hogy fegyveresen Abesszinia segítségére siet, könnyen egy európai háborút is kirobbanthat, úgy, hogy Anglia minden befolyását latbaveji, hogy ezt a veszélyt kiküszöböljék. Mert nem kétséges Simon véleménye szerint sem, hogy egy olasz-német háboru egész Európát lángbaborítaná.

Folyik a választási küzdelem Jugoszláviában

Több ellenzéki jelöltet letartóztattak

Belgrád, április 4.

Jugoszláviában teljes erővel folyik a választási harc. Az ellenzéki pártok körében nagy elkeseredést kejt, hogy a kormány az ellenzéki jelölteket, ahol megjelennek

lefogatja. Így például Koics volt minisztert a napokban Bukováron letartóztatták és kioloncolták a kerületből. Ugyan így járt a szlovák ellenzéki párt másik jelöltje, Grol Milán volt miniszter is.

Az új ügyvédtörvény miatt

Általános sztrájkra készülnek az ügyvédek

Bucuresti, április 4.

Mint ismeretes, még Antonescu igazságügyminisztersége alatt egy törvénytervezet készült, amely jelentősen megkönnyíti az ifjabb generációnak az ügyvédi pályára való lépését. Ez a törvényjavaslat a

közeljövőben kerül a parlament elé. Az ügyvédszövetség elhatározta, hogy azon a napon, amikor a törvénytervezetet a parlament elé terjesztik, az egész országban ki mondják az általános sztrájkot.

Sighetí uríasszony megrendítő öngyilkossága

Súlyos betegsége és nagy nyomora miatt felakasztotta magát egy mérnök felesége

Sighet, április 4.

Megrendítő öngyilkosság történt tegnap délelőtti Sigheten: a Xenopol ucca 31. sz. alatti lakásán felakasztotta magát Török János álásnélküli mérnök 58 éves felesége. A házbeliek fedezték fel az idős uríasszony végezetes tettét, amikor már minden segítség későn volt.

A tragikus öngyilkosság hátterében anyagi okok húzódnak meg. Török már hosszabb ideje álás nélkül volt és a két-

tagu család a legnagyobb nélkülözések között élt. A mérnököt legutóbb a sighetí székgyár alkalmazta kisegítőként, de a szükös kerestből a legszükségesebbekre sem tel. Hozzájárult ehhez, hogy Török Jánosné súlyos beteg volt, aki orvosi kezelésre szorult volna, de jövedelmükből erre sem tel. Az öngyilkos uríasszony bucsulevelet nem hagyott hátra. A tragikus eset város-szerke nagy részvétet kejtett.

Coroiu jól érzi magát a togházban

„Ha elengednének, akkor se mennék el” -- mondja a haramia

Botosani, április 4.

A botosani törvényszék vádtaácsa tegnap foglalkozott Coroiu fogvatartásának ügyével. Coroiu itt is vallomást tett. Hangsúlyozta, hogy nem gyilkolt, hanem csak fosztogatott. Kijelentette, hogy igen jól érzi magát és ő maga kéri, hogy tartsák fogva

mondotta Coroiu — nagy pihenés volt nyugodtan álomra hajtani a fejemet. Ha el akarnának bocsátani, akkor sem mennék. Elég volt nekem a bandita életből.

A törvényszék konfirmálta Coroiu fogvatartását és a vizsgálóbíró megkezdte a kihallgatást. Elsősorban is Fischer botosani ékszerész kirablását rekonstruálták a helyszínen, Coroiu jelenlétében. Coroiut állandóan nagyszámu csendőrsztag védi, mert félnek attól, hogy a lakosság megijeseli a banditát.

— Annyi álmatlan éjszaka után —

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 40 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a 300 nyere-ményes husvétí tombolán

1935 március hó

Importtaxa helyett kövezetvám

Bucuresti, április 4.

Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki az összes kereskedelmi kamarákhoz. A rendeletben a miniszter megszünteti az importtátelek utáni 200 leies taxát, hanem helyébe ugynevezett 2 százalékos ad valorem (kövezetvám) taxát léptet életbe, amelyt minden importtétel után kell a kereskedőnek fizetni az áru globális értéke arányában.

Májusban hadgyakorlatot tart a francia flotta

Páris, április 4.

Május hónapban kezdi meg a francia haditengerészet nagygyakorlatát. A nagygyakorlaton az első és második számú flotta vesz részt. A hadgyakorlat színhelye az Atlanti Océán lesz a Gibraltártól az Azori szigetekig.

Csökken a munkanélküliség Bécsben

Bécs, április 4.

Hivatalos statisztika szerint Bécsben enyhül a munkanélküliség. Március hónap második felében a munkanélküliek száma 4100-al csökkent. Az előző évhez viszonyítva a munkanélküliek száma 7600 emberrel csökkent.

Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a szíve, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

45 betörőt tartóztattak le egy napon Brailában

Braila, április 4.

Az utóbbi időkben Brailában veszedelmesen elszaporodott a betörések száma. A rendőrség tegnap éjjel általános razziát rendezett, amelynek során nem kevesebb, mint 45 betörőt tartóztattak le.

Elütött a városi autó egy inasgyereket Brasovban

Brasov, április 4.

Súlyos szerencsétlenség történt Brasov kejlös közepén. A brasovi városháza egyik teherautója nagy sebességgel haladt keresztül a városon. A sofför nem ügyelt a járőkelőkre. Az egyik utkeresztjeződésnél elütött egy fiatal, 15 éves biciklista inasgyereket, aki az autó kereké alá került. A szerencsétlen inasgyereknek betört a mellkasa, azonkívül súlyos sérülést szenvedett a lépén. A soffört a rendőrség letartóztatta. A fiatal sebesültet eszméletlen állapotban szállították be a kórházba. Személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

Veszek

Ócska ólmot

Cim a kisdóban

"Mihalache és Vaida eszméi között nincs lényeges eltérés"

Ezt mondja Pan Halipa a nemzeti-parasztpárt
besszarábiai elnöke

Chisinau, április 4.

A nemzeti parasztpárt chisineui csoportja ülést tartott, amelyen Halipa elnök azt a kijelentést tette, hogy Vaida és Mihalache ideológiája között nincs lényegi eltérés. A harc mögött tulajdonképpen személyes ellentét rejtőzik. Halipa szerint Vaida numerus valachicus nem irányul a zsidóság ellen, hanem csak azt akarja, hogy az uralkodó román nép tényleg uralkodó is legyen. Nem akar más Mihalache sem, csak amíg Vaida fentről lefelé akarja alkalmazni elveit, ugyanakkor Mihalache lentől felfelé.

Halipa még azt mondotta, hogy ezidő szerint a két frakció között a kibékülés nem lehetséges, de később Vaida visszakozni fog.

Bucurestii jelentés szerint dr. Lupu, a ki jelenleg külföldön tartózkodik, április 15-én tér vissza az országba.

Április 7-én Vaida Iasiba megy, ahol ugyanazt a beszédet fogja elmondani, a mit emondott már egy párszor más városokban. Vaida április 9-én Chisinauban beszél Besszarábia Romániához való csatlósának napján.

Vaida súlyos vereséget szenvedett a tarnavamegyei választásokon

Tarnava, április 4.

Vaida Tarnava megyében megkapta az első dőfést a hivatalos nemzeti parasztpárttól. Ugyanis itt tegnap ejtették meg megyei választásokat. Bár a vaidisták kisa-

játították a nemzeti parasztpárt körjelét is, úgy hogy a hivatalos párt más jelet volt kénytelen használni, a hivatalos párt 4775 szavazattal, sokkal többet hozott be, mint a vaidisták 2456 szavazata.

Sorozatos betörések Sft.-Gheorghe környékén

Sft.-Gheorghe, április 4.

Sorozatos betörések és betörések lopások történtek a múlt napokban Sft.-Gheorghe környékén.

Comolau községben Nagy Sándor behatolt Santa János lakásába, ahonnan nagy értékű dolgokat lopott el. Letartóztatták.

Ugyancsak Comolau községben Bogod János befört Macovei József lakásába, ahonnan ruhákat lopott. A tolvajt Covasán

fogták el, éppen amikor értékesíteni akarta a lopott ruhadarabokat.

Mevacsa községben Sándor Ferenc és Besan György betörték Botha Ferenc és Törő Gábor lakásába. Mind a két helyről értékes holmikat vittek el.

Turia községben ismeretlen tettes felörte Kövér Zoltánné özvegyasszony lakásának ajtaját, ahonnan pénzt lopott el. A csendőrség megindította a nyomozást.

Érdekes rendelkezések az új vasuti törvényben

Fontos intézkedések a mozdony kéménvéből kipattanó
szikrák által támadható tűz megakadályozására.

Tilos a legeltetés a sínek környékén

Bucuresti, április 4.

A közeljövőben új törvényjavaslatot terjesztenek a parlament elé, amely a vasutakkal összefüggő kérdéseket szabályozza.

Az új törvényjavaslat igen érdekes és különösen a fausi nép szempontjából fontos. A törvénytervezet szerint minden vasutvonal mentén lesz egy úgynevezett tűzveszélyes zóna, amelyet az új törvény 12 méterre állapít meg. Ennek a 12 méternek a területén belül nem szabad építkezni. Azonban a tűzveszélyes elkerülése végett az új törvényjavaslat még azt is meghatározza,

hogy a vasutvonaltól 30 méter körzetén belül csak olyan anyagokból szabad építkezni, amelyek a legkisebb tűzveszélyt sem jelentenek.

Az új törvényjavaslat szerint a vasutvonaltól legalább 100 méternyire szabad csak elhelyezni a terményraktárakat, vagy szén- és szalmakazlakat. De ezen a zónán kívül eső ilyen lerakatok előtt is egy két méter széles barázdát kell vonni, hogy az esetleges tűz ne terjedjen a kazlakra. —

Ugyancsak ez áll az erdőségekre is. Tilos ezenkívül a vasutvonalról egy ki-

lometer körzetben voros vagy zöld lámpát használnia, nehogy a vasuti közlekedésben zavarok álljanak be. Tilos továbbá a vasutvonal mentén marhákat legeltetni. Ha ilyen esetben szerencsétlenség történik, a vasut nem felelős a kárért, ellenben, ha az állat tesz kárt, akkor a gazdáját 5 ezer lejtől 20 ezer lejtig terjedő pénzbüntetésre ítélik.

Ujabb rendelkezések vannak a törvényben a jegy nélküli utazók megbüntetésére. A törvény szerint, akiket jegy nélkül találnak, azokat 500 lejtől 5000 lejtig terjedő pénzbüntetéssel sújtják. Visszaesés esetén a büntetés hat hónaptól két évig terjedő fogház. Azokat az utasokat, akik részegek, vagy ragályos betegségben szenvednek, nem szabad felvenni a vasut utasai közé. —

Az utasok nem vihetnek olyan nagy csomagot be a vagonba, amely akadályozná a többi utasokat. Robbanó anyagot egyáltalán nem szabad szállítani személykocsikban. Azokat pedig, akik hamis irások alapján utaznak, 5000 lejtől 10 ezer lejtig terjedő pénzbírsággal és 1 hónaptól három hónapig terjedő fogházzal sújtják.

Megalakult a spanyol kormány

Madrid, április 4.

Többnapig bizonytalanság után Lerroux mégis csak megalakította kormányát. A kormány tagjai majdnem kizárólag a radikális pártból kerültek ki.

Meghalt Irak királynője

Bagdad, április 4.

Tegnap 51 éves korában meghalt Irak királynője. Az exotikus királynő a leírások szerint még 51 éves korában is ragyogó szépségű volt és utolsó pillanatig társadalmi életet élt. Betegsége hirtelen ragadta el.

Cipőt, férfikalapot

legobb minőségben legolcsobban vehet

DACIA cipőüzletben
Strada Nicolae Iorga 15.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

BUCUREȘTI. 13.03 Gramofon. 13.40. Gramofon. 14.40. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.15. Rádiózenekar. 19.30. Gramofon. 21.20. Kéltongolás hangverseny. 21.15. Szimfonikus hangverseny.

BUDAPEST. 7.45. Torna. Utána: Hanglemezek. 1. Hírek. 11.20. Felolvasás. 11.45. Felolvasás. 12.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05. Győri Parádi József és cigányzenekara Közben kb. 13.30. Hírek. 14.20. Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30. Buday Dénes szalonégyüttlése Sárosi Mihály énekszámával. 15.40. Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10. A rádió diáktérlőrája. 17.45. Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18. Az Operaház tagjai által alakult zenekar. 19. Korszerű színházművészet. Németh Antal dr. előadása. 19.35. Hanglemezek. Közben 19.50. Gyorsirótanfolyam. 20.35. Sportközlemények. 20.50. A rádió 10. ügyi negyedórása. 21.10. Színműelőadás a stúdióból. A zöldkabát. 22.40. Hírek, időjárásjelentés. 23. Gyenge Anna énekel. Varga Luzzato hegedül. 24.10. Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. 1.05. Hírek.

SZOMBAT

BUCUREȘTI. 13.05. Gramofon. 14.40. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.15. Rádiózenekar. 21.05. Román zene. 21.32. Jazz. 22.15. Jugoszláv-Európa hangverseny. 23.30. Ertérmi zene.

BUDAPEST. 7.45. Torna. Utána hanglemezek. 11. Hírek. 11.20. Felolvasás. 11.45. Felolvasás. 12.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05. Hanglemezek. Közben kb. 13.30. Hírek. 14.20. Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30. Országos Postászenekar. 15.40. Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.0. Meseóra. 17.45. Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18. Mit üzen a rádió? 18.50. Hargitváralja jelképes székely község hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti főiskola nagyereméből. 19.50. Bura Sándor és cigányzenekara. 20.30. Kit és mit idézek? Banóczy Dezső dr. előadása. 21. A Liszt Ferenc zeneegyesület hangversenyének közvetítése Sopronból. 21.10. Hírek, időjárásjelentés, ügétversenyeredmények. 23.30. Lakatos Gyula és Vince cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel. 24.30. A Mándits jazz. 1.05. Hírek.

3. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. ÁPRILIS 4.

A POTYAUTAS

81

— Magát ott találtam mellette! — kiáltotta magán kívül. — Maga ölte meg és ezért még a villamosszékbe juttattam!

Amilyen gyorsan csak lehetett, odasielt hozzájuk. Gyűlölködő pillantásukból láttam, hogy bármelyik pillanatban vérontásra kerülhet köztük a sor. Megragadtam Mr. Hawks karját.

— Mikor történt? — kiáltottam. — Hol van most a kapitány?

— A kabinjában! — lihegte Hawks. — Ott fekszik a földön, bevert koponyával. És ez...

Ököbe szorult kezét fenyegetően emelte a professzorra.

— Egyelőre még ne hangoztassa ilyen nyíltan véleményét — kiáltottam rá élesen.

— Mindenekelőtt menjünk a kapitány kabinjába.

A kabin ajtaja csukva volt. Megnyitottam a kilincset és lassan benyitottam. A kapitány a hátán feküdt, arccal fölfelé. Szürke küllő haját a jobb halántékánál pirosra festette a vér és feje körül egyre nagybobbott a vértócsa.

Néhány percig tarthatott, míg visszafordultam Mr. Hawkshoz és láttam, hogy már egész kis csoport verődött össze a háttal ögött, akik ugyancsak nyújtogatták a nyakukat, hogy láthassanak valamit.

— Nagyon kérek mindenkit, hogy távozzanak — szoltam hátra. — Mr. Hawks legyen szives, álljon őrt az ajtónál, ne bocsásson be senkit! Semmihez sem szabad hozzányúlni! Christopher Handnek láttna kell itt mindent, mielőtt bárki bármihez hozzáférhetne. Azonnal megyek és megkeresem.

Grugheim gróf, aki közvetlenül előttem állt, bólintott.

— Nagyon helyes... kétségtelen, hogy Mr. Hand itt nagyon értékes bizonyítékokra akad.

A többieket a sétatödélyzet felé tereltem és — nagy megkönnyebbülésemre — felelősségteljes fejadatom véget ért, mert Melcher doktor és Monsier Duval ebben a pillanatban fordultak be a folyósóra és közvetlenül mögöttük megpillantottam Hand-et. Egyenesen hozzám sietett.

— Mi történt itt, Clark?...

— Gyilkosság! — vágott közbe Mr. Snook. Ezek a gazemberek meggyilkolták Finch kapitányt.

Hand szeme szinte föllángolt a haragtól és fölháborodástól.

— Odabenn, Clark? — kérdezte és a kapitány ajta felé mutatott.

— Igen, odabenn fekszik — bólintottam.

Hand sietve tört utat az emberek között és a kabin küszöbéről hátra kiáltott:

— Melcher doktort kérem, hogy jöjjön be velem és vizsgálja meg a kapitányt! Senki sem lehet bent a kabinban, csak én, Clark és Mr. Hawks!

Melcher doktor bement a kapitány kabinjába. Az utasok visszahúzódtak a sétatödélyzetre, Mr. Hawks nagy zavarban volt.

— Nekem most a kormány mellett kell lennem — mondta. — Viharban vagyunk és ennek a szörnyűségnek a következtében, most én vagyok a léghajó parancsnoka.

— Teljesen igaza van — bólintott Hand.

— Majd ha szükségem lesz bármilyen fölvilágosításra, én fogom fölkeresni a kormányt.

Bement a kabinba, melynek ajtaját azonnal becsuktam. Melcher doktor már a kapitány mellett térdelt és megfogta a pulzusát. Azután fölgombolta a kapitány mellén a ruhát és sztetoszkóppal figyelte a szívverését... Végre fölállt és szomorúan nézett a mozdulatlan testre.

— Meghalt! — mondta rekedten.

(Folyt. köv.)

4 "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. ÁPRILIS 6.

A náci-nerben hozott halálos ítéletek miatt

Németország Litvánia megszállására készül

A nagyhatalmak közbelépését követeli az angol sajtó

Kaunas, április 4.

A kaunasi katonai törvényszék tegnap hirdette ki a Memel-vidéki németek ügyében hozott ítélet indoklását. Mint ismeretes, négyet közülük halálra, többet pedig súlyos börtönbüntetésre ítélték. Az elítélteknek 14 napon belül joguk van a legfelsőbb litván bírósághoz folyamodni. Nem kétséges azonban ennek az ítéletnek sem.

Rigai jelentés szerint a memeli németek elítélése leirhatatlan izgatást keltett a memeli németek körében. Már-már attól tartottak, hogy lázadás tör ki. A tegnapi

nap folyamán elterjedt a híre annak, hogy a német kormány tiltakozó jegyzék helyett egyszerűen csapatokat küld, hogy megszállja Memelt.

A Newc Cronicle foglalkozik a memeli halálos ítélettel és azt követeli, hogy a memeli autonómiát biztosító nagyhatalmak azonnal lépjenek közbe és ne hagyják, hogy ez súlyos helyzetet teremtsen a Memel vidéken. A lap szerint Németország hallgatása nagyon gyanús és félő, hogy a német hadsereg bevonul Memelbe és egyszerűen megszállja a tartományt.

SPORT

Krupka az oradeai Kolpingban

Oradea, április 4.

Krupka Károly az egyik legjobb magyar dekatonista, az MTK atlétája hazatért Oradeára és a Kolping részére igazoltatta le magát. Budapesti dekaton bajnok

ságában Krupka kétszer volt második helyezett, egyszer az országos bajnokságban negyedik helyezést ért el. A kiváló atléta közreműködésétől Oradea atlétikájának nagymértvű felendülését várják.

Hazarendelték a CFR ökölvívóit

Bucaresti, április 4.

Panaitopolj mérnök, a CFR sportklub elnöke rendeletet küldött az egyesület — Franciaországban nagy sikerrel szereplő — ökölvívóinak, hogy a francia tura befejezése

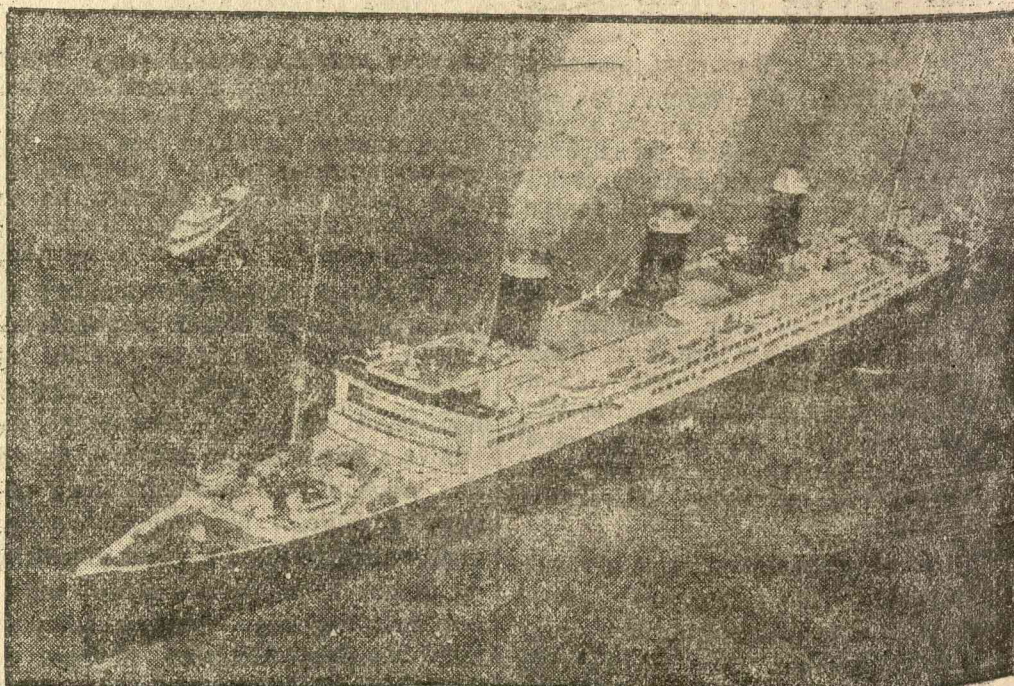
se után azonnal térjenek haza és hogy nem fogadják el a hollandiai és spanyol országai meghívásokat. A rendelkezés oka az, hogy az elnök letöréstől félti a versenyzőket.

Botez és Hamburger a görög tenniszbajnokságokon

Bucaresti, április 4.

Görögország nemzeti tenniszbajnokságait április 27-iki kezdettel rendezik meg Athénben, melyen a környező államok nagy számmal indítják versenyzőiket. Romániát

Botez és Hamburger fogják képviselni a bajnoki versenyeken, majd a két játékos Szótambulban, Alexandriában és Kairóban fog városközi mérkőzéseket játszani.

A „Leviathan” lomtárba kerül

Az amerikai hadiflotta egyik óriását, a „Leviathan”-t forgamon kívül helyezik. Ez a hajó vajaha a „Vaterland” nevet viselte, amelyet flottához tartozott és Németország háborús jóvátétel egyik részlete fejében adta át Amerikának.

Bejelentik a vaidisták a parlamentben az új párt megalakulását

A nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja nem jósol nagy jövőt az új alakulatnak

Bucuresti, április 4.
A Vaida mellett felsorakozott képviselők újást tartottak, amelyen elhatározták, hogy megalakítják a csoportot és úgy a képviselőházban, mint a szenátusban bejelentik, hogy az új párt, amelynek Vaida a vezére megalakult.
A Dreptatea a Vaida-féle mozgalommal kapcsolatban cikket közöl, amelybe kifejti,

hogy Vaida vállalkozása nem vezethet sikerhez, mert már a régebbi időkben is voltak, akik ilyen vállalkozással kísérleteztek, de személyi érdemekkel senki sem ért el sikert, pedig voltak olyanok, akik szociális téren próbálkoztak. Mennyivel inkább nem lehet, amikor olcsó nacionalista jelszavakkal operálnak! Hogy ez így van, azt bizonyítja a sibiui gyűlés is.

Hat társával verte agyon haragosát egy legény Beius közelében

Oradea, április 4.
Borzalmas gyilkosság történt a közeli Cojdeni községben. Roda Demeter gazdálkodó legény hat társával együtt meggyilkolta Hora Demeter szintén cojdeni lakost. A beiusi csendőrség a következőket jelelte telefonon az oradeai ügyészségnek.
Roda Demeter és Hora Demeter között már hónapok óta nagy harag volt. A falubeliek állítása szerint állítólag szerelmi ügy van a harag mögött, amely olyan hevessé vált, hogy nem egyszer verekedéssé fajult.

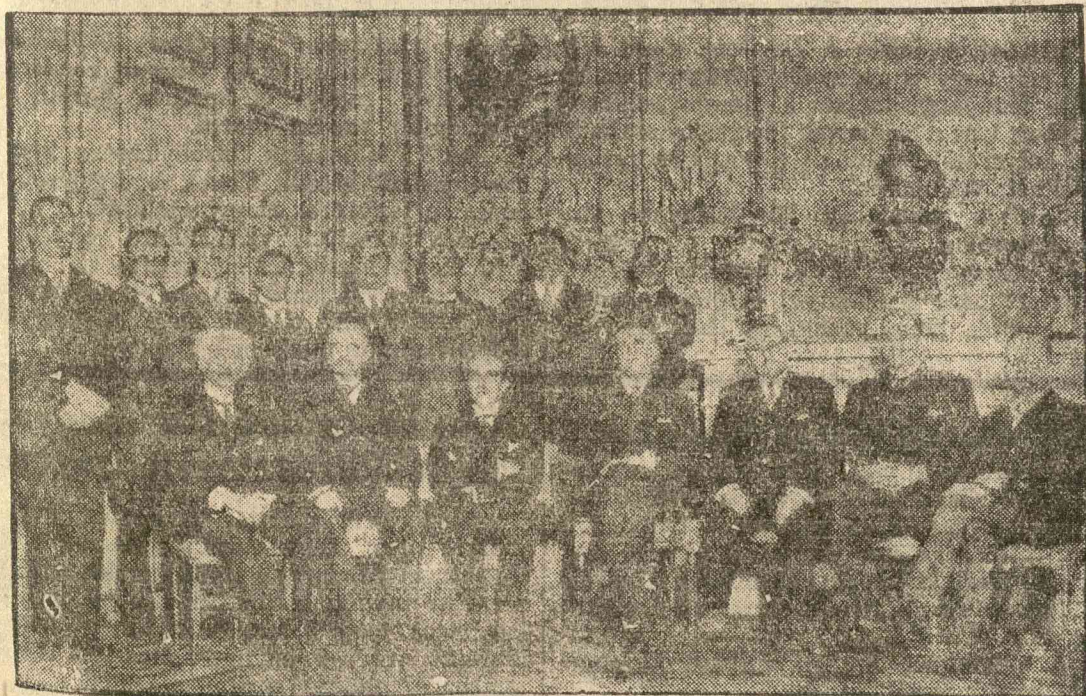
Másodikan este a falu kocsmájából hazajövet Roda Demeter hat társával megbeszélte, hogy meglesik Horát és ellátják a baját. Hora munkából tért haza és utja a legények rejtékhelye előtt vezetett el. Hora a rejtékhely elé érkezett a hét ember kiugrott és botokkal addig verték Horát, amíg az holtan nem rogyott össze.
Az ügyészség elrendelte a hét legény letartóztatását, és az áldozat holttestének felboncolását.

Borzalmas autókatasztrófa Németországban

Egy utszéli fának rohant az autó, egy halott, két sebesült. -- A soffőr a büntetéstől való félelmében a vonat elé vetette magát

Berlin, április 4.
Borzalmas autószerencsétlenség történt tegnap Marburg mellett. Egy automobil, amelyben három uriasszony ült, teljes sebességgel nekiment egy fának. Az egyik hölgy meghalt, a másik kettő súlyosan megsebesült.
A soffőr annyira megijedt tettének következményétől, hogy a vonat elé vetette magát és meghalt.

A rendőrség megindította a vizsgálatot és megállapította, hogy a soffőrt nem terhelte volna felelősség, mert kormánytörés történt, amely a soffőr hibáján kívül okozta a tragédiát.

Az új belga kormány

A belga király a Nemzeti Bank eddigi kormányzóját Van Zelendot (balra a harmadik ülő alak) bizta meg kormányalakítással. A miniszterelnöktől jobbra Vanderwelde miniszter, a híres szocialista vezér

Meghalt Renauid a francia szocialisták vezére

Páris, április 4.
Palma Majorca helységben tegnap meghalt Pierre Renauid a híres szocialista államférfi, aki egyike volt a francia szocializmus vezetőinek. Renauid Var képviselője volt, de hivatását már hosszabb ideje nem gyakorolhatta, mert betegsége szinte állandó ágybanfekvésre kárhoztatta. A francia szocialista pártot halálával nagy veszteség érte.

1936-ban felépül a timisoarai rádióleadó

Timisoara, április 4.
Gredinariu Emil timisoarai kulturális és művelődési bizottság elnöke alkalmával Lapedatu kultuszminiszterrel megbeszélést folytatott a bansági rádióállomás felállítására vonatkozólag. Ez az állomás 1936-ban kezd működni, az állomás stúdiója Timisoarában lesz, míg a leadó antennákat Resitán állítják fel.

Nyolcméteres mélységbe ugrott a robogó villamosról egy budapesti orvos

Budapest, április 4.
Súlyos kimenetelű baleset érte tegnap este Budapesten dr. Erdődy Nagy Sándor kórházi főorvost. Az orvos a hűvösvölgyi villamoson utazott hazafelé, utközben azonban meggondolta magát és két megálló között kiugrott a robogó villamosból, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a sínek mentén húzódó nyolc méter mélységű Ördögárokba zuhant. Életveszélyes zúzódásokkal a kórházba szállították.

— Megkerült Szatmári Gábor, a két napja eltűnt diák. Megirtuk két nappal ezelőtt, hogy szülei lakásáról eltűnt Szatmári Gábor, a Szent-József intézet növendéke. A kétségbeesett szülők a rendőrségen jelentették az eltűnést, mire azonnal bevezették a nyomozást. Tegnap azután megjelent a rendőrségen Szatmári Gábor édesanyja és bejelentette, hogy fia előkerült. Hogy hol töltötte az elmúlt 24 órát, azt semmiféle faggatásra nem akarta elmondani.

Kifosztották Baia-Mare volt polgármesterének lakását

Baia-Mare, április 4.
Rejtélyes lopás ügyben nyomoz a rendőrség. Tegnap délután 4 év 5 óra között Dragos Agoston bankigazgató, volt polgármester elment hazulról és a pénzszekevény kulcsát otthon felejtette. Dragos hat óra felé hazatért s lakása lépcsőházában találkozott egy falusi emberrel, aki azt mondta, hogy munkát keres.
Dragos rosszat sejtett és felment a szobájába, ahol megdöbbenve állapította meg, hogy a pénzszekevény teljesen üres, 80 ezer lei tűnt el belőle.

Dragos azonnal felment a rendőrségre, ahol nyomban megindították a nyomozást.

Időjárás

Gyenge nyugati légáramlás, hegyeken még eső. A nappali hőmérséklet növekszik, éjjel azonban sok helyen még talajmenti fagyok.

30 ezer lejt gyűjtött össze temetésére Geszti bácsi

de a pénzét idegenekre bízta, akik most nem jelentkeznek

Alig van olyan ember ebben a városban, aki ne ismerte volna Geszti bácsit, az utolsó 48 honvédet. Gönyvedten, ősz, lengő szájjal, kállával ha végi csoszogott az utcákon, ha nem mást, de mindég kapott egy simogató tekintetet.

Hozzánőtt a városhoz. Egyszer egy évben végiglátogatta a szerkesztőségeket és bejelentette, hogy ismét öregebb lett egy évvel.

Ilyenkor a lapokba is belekerült Geszti bácsi s az nap az emberek többet hullattak a kopott zöldséges kalapba.

Mert Geszti bácsi köldült. Mathuzsálemi korával, a szabadság harc mithoszával a feje körül, minden nap a kórház elé ült s várta, hogy ki veszi észre és ki nyitja fel a pénztárcáját.

Szótlanul, mereven ült, soha sem kért és sohasem utánozta a koldusok hangleytését vagy mozdulatát. Ült s abban a görnyedtségben, ahogy maga elé bámult egy kis martiromság volt. Egy kis fájdalom.

Senki sem tudja, hogy terjedt el róla, hogy negyvennyolcas honvéd, mert Geszti bácsi alig beszélt erről.

Mozgósínházak műsora:

Apoló Mozgó

A két arcu Woronzeff.

Capitol Mozgó

Liliom.

Heyman Szinkor

1. Hómezők hősei. 2. Hegyek leánya

OMNIA MOZGÓ:

Bengali

APRÓHIRDETÉSEK

Fiatál, jó munkás, dorbély segédet, azonnal belépésre keresek, Fried Béla fodrász, Sft. Gheorghe. Str. Carmen Syva 1. 2812

Perfekt szakácsnőt éves bizonyítvánnyal keresünk. Strada Grivitei 32. 2819

Fiatál bolti szolgát azonnal felveszek, Mercur festék üzlet Piata Viteazul Mihai 2. Cipész segéd, aki a tex munkát érti, felvétetik. Szalamayer Ferencnél Strada Centrala 15. 2811

Jó megjelenésű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3-4000 lej biztos keresetre tehetnek szerzői ügynökökkel. Cim Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruhában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Aradi uton Nitika fála házban egy trafik kiadó. 2813

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyvezetőket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Kerékgyártó segédeket és tanulót felvesszünk. Bodnár Str. Szaroveszky 11. 2810

Magánváltások, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

Mogorva, morcos ember volt s amint most kiderül — külön is.

Ahogy megyünk a Nilgesz telep hepehupás uccáin, sűrűn felhangzik Geszti bácsi neve. Mindenki sópáncodik, mindenki sajnálja.

— Pár nappal ezelőtt még itt ment a házam előtt — mondja egy kövér asszony s titokban könnyet sajtol ki a szeméből.

Gyászol a telep, mindenki tud egy-két jó szót mondani Geszti bácsiról.

Strada Garleanu 12. Hegyesi Imre szülőmunkás háza. Itt, Hegyessieknek lakott az öreg honvéd s itt is halt meg, az alacsony földelű kis házikóban.

Csak Hegyesi Imrét találom odahaza. A felesége a várost járja, hogy intézkedjen a temetés ügyében. Szűk, kis konyhán megyünk át s azután kicsi, nyomott tetőjű szobába jutunk. A pamlagon, békés mosollyal az arcán fekszik Geszti Mihály, a 105 éves aggastyán. Derűs, nyugodt az arcvonása, megbékélt és tiszta a homloka. Talán már bajtársával beszélget, Kossuth előtt tiszteleg s az égi Brany.szko lejtőin áll.

Fejénél tájték pipája. Ebből meg tegnap este is szívott.

Hegyesi Imre meséi.

Bizony 1909 óta élt nálunk az öreg s mint öreg ember jött hozzánk. — Az első feleségem apjának jó barátja volt s így került hozzánk.

Magabazárkózott, csendes ember volt, de néha nagyon dühbe jött.

— Régóta betegeskedett?

— Vagy három hete dült az ágynak, de nem gondoltuk, hogy baj lesz belőle, mert máskor is volt már beteg. Az este még teát ivott zsemlyével, de nem panaszkodott.

Ejszaka két órakor arra ébredtem, hogy nagyon hörög.

— Mihály bácsi — mondtam neki — aludni kéne még nekem. Főzavart.

— Mindjárt vége lesz ennek — mondta erre.

— Forduljon meg talán.

Barthou halálát nem a merénylő golyója okozta?

Párisból jelentik: A Le Jour című lap azt írja, hogy a marseillei királygyilkosok védője beadványt intézet a törvényszékhez, amelyben kéri a vádlottak ideiglenes szabadlábra helyezését, valamint a pótnyomozás elrendelését, különösen

Barthou halálának körülményeire vonatkozólag.

A védő ugyanis azt állítja, hogy a külügyminisztert nem a merénylő Petrus Kalemén golyói ölték meg, hanem az első leadása után

Májusban felépítik a halottas-kamrát

A romeróni hivatalt elkészít a morgue-halottaskamara tervével és a jövő hónapban megkezdik az építést 1 millió 800 ezer lej költségelőirányzattal. A tervek szerint a ravatajzó homlokzatának díszítését Szini Sebő Zoltán szobrászművész készíti el.

A vízműtelep is nagy szabású közmunkákat kezd a közeljövőben.

Az ideiglenes tanács mai ülése elé terjesztette a vízműtelep igazgatósága a részletes terveket az új vízvezeték hálózat lefektetéséről 14 millió 800 ezer lej költséggel.

— De nem tudok.

Megfordítottam az oldalára s ekkor elaludt. Reggel munkába mentem, de alig kezdtem hozzá, jött egy kislány, hogy Mihály bácsi meghalt.

— Volt-e rokona az öregnek?

— Csak egy nővérére emlékszem. A háború előtt Kelepecz polgármesternél volt szakácsné. Később aztán Magyarországra költözött.

— Maradt valami irás az öreg után?

— Nem volt soha semmi írása. Vagy legajább is én nem tudok róla.

Ezután arról beszél, hogy Geszti bácsit gyakran biztatták, menjen Magyarországra, mert ott kegydíjat kap és jó dolga lesz.

— Nem mék — mondta az öreg. Itt akarok meghalni. Itt is fogok.

— Valami kegydíjat kapott Geszti bácsi a várostól?

— Nincs abba köszönet. Több, mint 1800 lejjel tartoznak. Nem adták ki. Először 200 lei járt neki havonta, később 50 leire szállították le, de nem adták ki. Most is gondolkozunk, hogy tesszük el.

Elbucszunk Hegyesi Imrétől s járjuk a telepet. Mindenki tud valamit.

— Különc volt, — mesélte egyik informátorunk — és sok pénzt gyűjtött össze. Szerették az öreget az egész városban s gyakran kapott papoktól vagy másoktól 100-150 lejt. Gyakran gyűjtöttek is neki és minden bizonnyal megtakarított pénzt, hiszen Hegyessieknek alig adott 15-20 lejt.

Állítják, hogy Geszti bácsi egy korcsmába vitte a pénzét, hogy ott őrizze meg és adják majd a temetésére. A korcsmárosnevét is tudják, sőt vannak, akik látták, amikor az öreg pénzt adott át. Nagy összegeket. Ennél a korcsmárosnál állítólag

14-16 ezer lejt gyűjtött össze az évek folyamán.

Egy titokzatos Pasteur uccai asszony is Geszti bácsi bizalmasa volt. Ennek az asszonynak

8-10 ezer lejt adott át apránként, hogy őrizze meg.

Most, hogy az öreg meghalt, nehéz ezt bizonyítani, de bárhogy is áll az ügy, Geszti bácsinak pénze volt. Sok pénze.

Lehet, hogy nem igaz, amit beszélnek, lehet, hogy mégis igaz de Geszti bácsi körül legenda kör fonódott s a telepen össze dugták a fejüket az emberek...

★

Geszti Mihály, ma délután öt órakor kísérik örök nyugalomra az Olaszí-i temető Havas-kápolnájából.

a rendőrök eszeveszezt kövöldözésbe kezdtek és az egyik eltévedt rendőrségi golyó találta el Barthou karját, ami azután halálát okozta.

A védő állításainak bizonyítására kéri a merénylőtről készült filmek lepergetését valamint a fegyverek megvizsgálását.

A marseillei vizsgálóbíró egyébként a királygyilkosság aktáit áttette az aiz-en-provencei esküdtszék elé, mert az ügy főtárgyalását itt tartják meg. A tárgyalás időpontja még nincs megállapítva.

Utolsó óráit éli a magyar nyilaskeresztesek vezére

Budpestről jelentik: Ismeretes, hogy a most folyó képviselőválasztásokon gróf Festetics Sándort, a nyilaskeresztesek vezérét az enyingi kerületben képviselőnek választották meg, Festetics Sándor gróf maga is részt vett az enyingi választási küzdelemben és eközben erősen meghűlt.

A választás napján

Festetics Sándor gróf súlyos ételmérgezést kapott, aminek következtében hirtelen leléte szövődményes influenzává fejlődött állapotára válságosra fordult.